

FALLÄRENDERAPPORT

Verksamhetsår HT2010 till VT2012

Örebro studentkår

Innehållsförteckning

Förord	3
2. Inledning	4
2.1 Örebro studentkår och utbildningsbevakning	4
2.2 Sammanfattning	4
2.2 Syfte	5
2.2 Vad är ett fallärende?	5
3. Diskriminering/kränkande särbehandling	6
4. Handledare/Handledning	7
5. Betyg/Resultat	8
5.1 Betygskriterier	8
5.2 Omprövning av betygsbeslut	8
5.3 Motivering av betygsbeslut	9
5.4 Komplettering	10
5.5 Omprov	10
5.6 Rättningstid	10
5.7 Anonyma prov	11
5.8 Byte av examinerator	11
6. Kvalitetsbrister	12
7. VFU	13
8. Behörighetskrav	14
9. Studieuppehåll/platsgaranti	15
10. CSN-ärenden	16
11. Doktorandärenden	17
12. Övriga ärenden	18
13. Diskussion	19

Förord

För en bättre studietid, så lyder Örebro studentkårs ledord. Att vid varje möjlighet som ges representera och jobba för studenternas bästa. Att alltid stå upp för studenternas rättigheter både nationellt och lokalt. Varje student vid Örebro universitet har rätt till den utbildning den har blivit antagen till.

En utbildning som håller hög kvalitet och gör det möjligt att förverkliga sina drömmar och mål. För att kunna garantera alla studenter just detta krävs ett rättssäkert system som tillgodoser allas behov och någon som tillser att kvaliteten alltid är hög och att de fel som uppstår åtgärdas. Denna roll är Örebro studentkårs.

Örebro studentkår har ett viktigt kvalitetsgranskande uppdrag, ett uppdrag som dagligen utförs av utbildningsbevakare och studentombudet. Tillsammans agerar de som det första skyddsnätet för studenter och medlemmar i Örebro studentkår för att garantera studenterna en rättsäker utbildning.

För att kunna hitta systemövergripande problem och öka medvetenheten kring studenternas rättigheter har vi valt att genomföra denna fallärenderapport. En rapport som kommer ligga till grunden för det kommande arbetet med kvaliteten i utbildning. En rapport som förhoppningsvis kommer göra skillnad i utbildningen, till det bättre. Att studenter inser att det faktiskt går att åtgärda de allra flesta problem som uppstår och att studentkårens hjälp finns att hämta i alla områden.

Under snart 50 år har Örebro studentkår jobbat för studenterna och att varje student som börjar studera vid Örebro universitet får en utbildning med hög kvalitet som möjliggör en fortsatt utveckling av individen och samhället. Så det är med stolthet och glädje vi på Örebro studentkårs presenterar den första fallärenderapporten 2011/2012.

Trevlig läsning.

Jacob Höglund
Ordförande 2011/2013
Örebro studentkår

Morgan Berglund-Williams
Vice ordförande 2011/2012
Örebro studentkår

Albina Hoti
Student- & doktorandombud
Örebro studentkår

2. Inledning

2.1 Örebro studentkår och utbildningsbevakning

Örebro studentkår är en intresse- och påverkansorganisation för studenter vid Örebro universitet. Studentkåren bildades 1963 och har sedan dess ständigt arbetat för en bättre studietid.

Arbetet för att skapa en bättre studietid för Örebros studenter är bevakningen och kvalitetssäkringen av utbildningen det viktigaste. Något som Örebro studentkår är lagd stadgad att göra.

Studentkåren är uppdelad i en central ledning, bestående av kårstyrelse och presidium, samt en mer studentnära del, kårsektionerna. Kårsektionerna är nio till antalet och uppdelade på institutions- och ämnesområden. Dessa står för den första kontakten mellan student och studentkår. Varje kårsektion har en eller flera utbildningsbevakare vars främsta uppgift är att stötta studenter i lättare ärenden och frågor samt att påverka respektive institution i kvalitetsfrågor.

Vid svårare och mer komplicerade ärenden hänvisas studenten till student-/ och doktorandombudet som sitter vid Örebro studentkår centralt. Student-/ och doktorandombudet är heltidsanställd och har främst en rådgivande och stödjande funktion. Men har även möjligheten att agera själv vid allvarigare händelser. Tillsammans utgör utbildningsbevakare och student/doktorandombudet en viktig del i säkrandet av hög utbildningskvalité och bidrar till en ökad rättsäkerhet för studenterna.

2.2 Sammanfattning

Fallärenderapporten tar endast upp de ärendena som inkommit till studentombudet på Örebro studentkår verksamhetsåret 2011/2012. Tillsammans har 62 enskilda fall dokumenterats och utretts som förekommit på universitetets institutioner. Förutom de utredda ärendena har även viss vägledning getts till studenter. Denna rapport behandlar alltså enbart de utredda och dokumenterade fallen. Förutom dessa finns ungefär ett 50-tal studenter som inkommit med klagomål och synpunkter, men som inte har dokumenterats på grund av olika anledningar. Dessa klagomål och synpunkter finns inte med i statistiken, men har medtagits i problemområdena.

De vanligast förekommande ärendena är försenat tentamensresultat och omprövning av betyg. Däremot har det förekommit färre fall 2011/2012 jämfört med tidigare verksamhetsår. Under verksamhetsåret 2010/2011 utreddes exempelvis 88 enskilda fall. Till stor del är anledningen till de problem som uppkommit brist på kommunikation mellan universitetets personal och mellan universitetets personal och studenter.

Överlag motsvarar problemen de som, tyvärr, kan förväntas. I många fall har ett bra samarbete mellan universitet och studentkår lett till att de flesta problemen kunnat uträttas. Däremot finns det ganska få påföljder till de fall som uppkommer, vilket kan ses som anledningen till att många av de typer av ärenden som inkommit återkommer.

Fallärenderapporten är uppdelad på 10 antal rubriker. Dessa rubriker är de vanligast förekommande och innefattar diskriminering/kränkande särbehandling, handledning, betyg, kvalitetsbrister, VFU, behörighetskrav, studieuppehåll, CSN, doktorandärenden och övriga ärenden.

2.2 Syfte

Studentkårerna i Sverige har under de senaste åren genomgått stora förändringar. Kårobligatoriet har avskaffats vilket har medfört att studentkårerna måste anpassa sin verksamhet efter de resurser som finns samt att behovet av att göra studenterna medvetna om respektives rättigheter har ökat. Att visa att studentkåren faktiskt arbetar för en bättre studietid och hjälper studenter som hamnat i problem under studietiden har blivit viktigare än förut.

I ett steg att komma närmre studenterna samt göra studenterna vid Örebro universitet medvetna om sina rättigheter och möjligheter att påverka sin studiesituation påbörjades arbete med att sammanställa en fallärenderapport.

Syftet med rapporten är att skapa en rapport som årligen ska rapportera hur det står till med fall- och anmälningsärenden på respektive institution. Rapporten ska höja medvetenheten hos studenterna vid Örebro universitet om utbildningsbevakning och möjligheterna att kunna få hjälp av studentkåren. Därutöver ska rapporten användas i påverkansarbetet mot respektive institution för att förbättra situationen för alla studenter vid Örebro universitet.

2.2 Vad är ett fallärende?

Ett fallärende eller ett student/doktorandärende uppstår när studentkåren upprättar kontakt med universitetet angående de fall som inkommer. Student/doktorandombudet utför en utredning om universitetet brustit i sitt ansvar mot studenterna eller doktoranderna. Om så är fallet beslutas åtgärder i samråd med studenterna/doktoranderna och ansvarig personal. Innan ett ärende avslutas görs en uppföljning för att säkerställa att den lösning som är överenskommen mellan parterna har följts.

Studenterna/doktoranderna ska i första hand kontakta ansvarig personal på universitetet för att försöka finna en lösning på problemet. Om denna möjlighet inte finns kan dessa vända sig till studentkåren som kan föra studentens talan mot universitetet.

Många studenter och doktorander vänder sig till student/doktorandombudet för att få information om sina rättigheter och skyldigheter. I dessa fall är det oftast inte nödvändigt att upprätta en kontakt med universitetet och endast ge vägledning och information till studenterna-/doktoranderna.

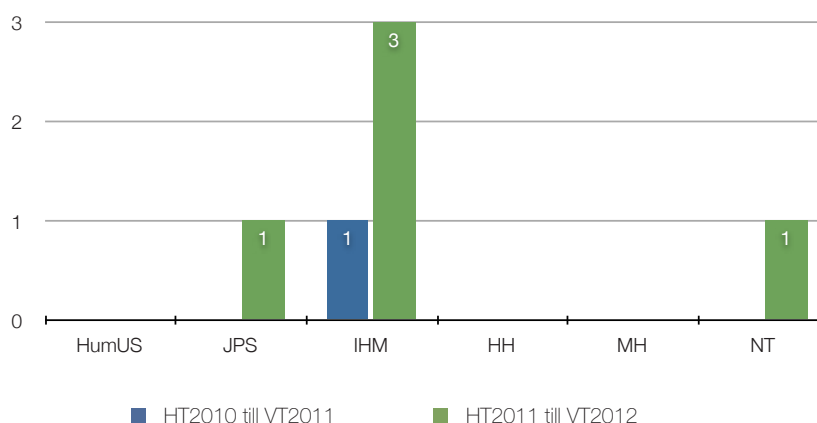
Student/doktorandombudet bistår studenter och doktorander att upprätta anmälan mot universitetspersonalen. Anmälningsärenden utreds av universitetet men student-/doktorandombudet kan ge stöd och vägledning under ärendeprocessen.

Således kan ett fallärende beskrivas som ett ärende där en student kontakter student/doktorandombudet på Örebro studentkår som i sin tur upprättar kontakt med universitetet i frågan.

3. Diskriminering/kränkande särbehandling

Diskriminering är i sin bredaste form när en person eller grupp av personer gör åtskillnad mellan olika människor. Med diskriminering i form av studentärenden avses 1 kap 4 § *diskrimineringslagen*, där det delas upp i direkt diskriminering, indirekt diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktion att diskriminera. Det måste även finnas ett samband med något av de sju diskriminerings kriterierna som innefattar kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan tro, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Definitionen av kränkande särbehandling är *"återkommande klandervärda eller negativt präglade handlingar som riktas mot enskilda arbetstagare på ett kränkande sätt av arbetsgivaren, arbetsgivarrepresentant eller annan/andra arbetstagare. Även studenter omfattas av arbetsmiljölagen och är alltså att betrakta som arbetstagare i lagens mening"*. Närmare information om diskrimineringslagen och diskrimineringsgrunderna samt kränkande särbehandling finns i *"Riktlinjer för handläggningsordningar för hantering av diskriminering och kränkande särbehandling vid Örebro Universitet"*.

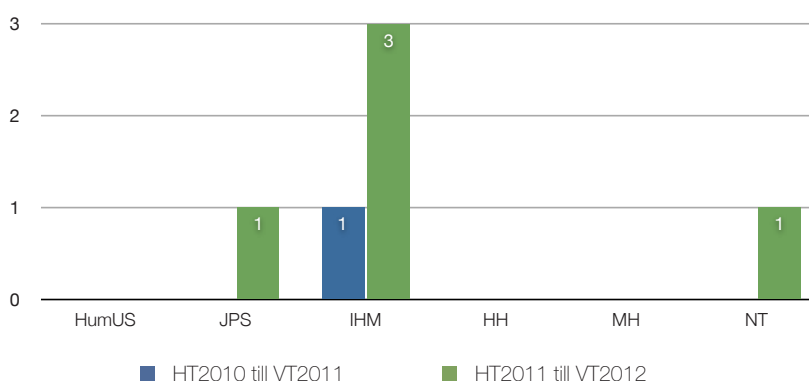
Under verksamhetsåret 2011/2012 har sex studenter på Örebro universitet vänt sig till studentombudet på Örebro studentkår gällande kränkande särbehandling och diskriminering. Studenterna som vänt sig till studentkåren anser sig ha blivit felaktigt behandlade av lärare, på ett sådant sätt så det kan betraktas som kränkning. De aktuella studenterna har upplevt sig kränkta vid dispyter med lärare. Vid dessa anmälningar har student-/doktorandombudet agerat som ombud genom att ge råd och stöd. Jämfört med verksamhetsåret 2010/2011 har det skett en marginell ökning på detta område.

4. Handledare/Handledning

Ärenden som hamnar under kategorin Handledare/Handledning är främst ärenden som berör handledning under PM- och uppsatsskrivande. I dessa fall har det förekommit brist på kommunikation mellan handledare och studenter vilket har lett till att studenterna inte tilldelats den handledning de hade rätt till eller att handledningen helt uteblivit. Då handledningen är en betydelsefull del av PM- och uppsatsskrivande blir dessa ärenden tidskrävande då ett PM eller en uppsats skrivs under en kortare tid. Detta kräver att både studentkåren och lärosätet agerar snabbt i dessa ärenden för att den drabbade ska påverkas så lite som möjligt.

Ett problem inom denna kategori som uppmärksammas är bristen på kommunikation mellan handledare och examinator. Bedömningsgrunderna ska vara densamma oavsett vem man har som examinator och handledare. Detta kräver att samtliga inblandade ska vara väl insatta i betygskriterier för att kunna göra en korrekt och rättvis bedömning av studentens arbete. Under året har detta inte alltid följts och studenters prestationer bedömts som goda av handledare, har senare fått utstå kritik från examinator.

Dialogen mellan examinator, handledare och studenter är en mycket viktig faktor i dessa ärenden. För att överbrygga de problem som har uppstått har studentombudet under verksamhetsåret 2011/2012 upprättat samtal med examinatorer och i vissa fall med kursansvariga. Genom att få parterna att sätta sig ner i konstruktiva diskussioner har de tillsammans rätt ut vilka kriterier som skulle uppfyllas för att studenterna ska klara momenten. Samtliga ärenden som rör handledning under verksamhetsåret 2011/2012 har utträttats.

5. Betyg/Resultat

Kategorin Betyg/Resultat har uppdelats i sju underkategorier. Anledningen till uppdelningen av ärenden är för att tydliggöra att det finns flera typer av ärenden som berör betygsättning och resultat. Kategorier inom betyg/resultat som har kommit in till studentkårens studentombud är betygs-kriterier, omprövning, motivering av betygsbeslut, komplettering, omprov, rättningstider, anonyma tentor och byte av examinator.

5.1 Betygskriterier

Betygskriterier är riktlinjer för hur betyg sätts. Betygskriterierna ska alltid utgå från kursens mål.¹ Syftet med betygs-kriterier är att studenter ska få vetskap om vad de förväntas uppfylla för att nå dessa. Betygskriterier skall vara tillgängliga för studenter senast vid kursstart.²

Under verksamhetsåret 2011/2012 har ett fåtal studenter på Örebro universitet vänt sig till studentkåren då de inte fått tillgång till betygs-kriterierna och därmed inte fått vetskap om vilka kriterier som krävs för att uppnå specifikt betyg. Dessa studenter har upplysts om kravet att betygs-kriterier ska finnas tillgängliga vid kursstart och ombetts att kontakta examinator snarast för att få tillgång till de upprättade betygs-kriterierna för kursen. Betygskriterierna eller lösningsförslag har fall tilldelats studenterna. I vissa fall har det visat sig att kriterier saknats.

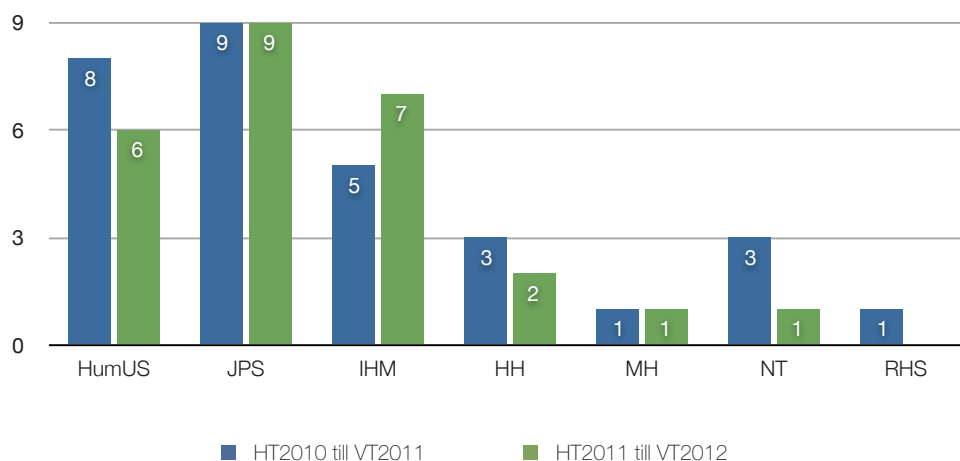
5.2 Omprövning av betygsbeslut

Omprövning av betygsbeslutet utförs när det uppstår en uppenbar oriktighet på grund av nya omständigheter som uppkommit.³ Ett exempel är att lärare missar att rätta ett tentamensvar eller inte rättat i enlighet med betygs-kriterier. Det är viktigt att påpeka att det endast är examinator som kan göra en omprövning av ett betygsbeslut. Omprövningen ska också ske snabbt och enkelt vilket innebär att det inte är nödvändigt med en utförlig genomläsning, utan endast fokusera på de områden som omprövningen gäller.

De flesta som varit i kontakt med studentkåren 2011/2012 om omprövning av betyg har endast velat ha information. I de fall studenter begärt omprövning ansåg de att betygs-kriterierna inte följts vid examinationsrättningar. Vid uppföljning av fallen har det framkommit att dessa studenter har fått omprövningen av betyget utfört av lärare.

1.	s. 3	<i>Regler för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Örebro universitet</i>
2.	s. 3	
3.	s. 9	

Ovanstående diagram är en sammanställning av samtliga fallärenden för huvudrubriken 5. Betyg/Resultat

5.3 Motivering av betygsbeslut

Motivering av betygsbeslut innebär de grunder som har bestämt ett visst betyg. Studenter har alltid rätt att ta del av dessa grunder.⁴ Motivering av betyg lämnas av examinator eller annan ansvarig lärare. Detta sker vanligtvis genom att studenterna erbjuds tentamensgenomgång alternativt att förslag på lösningar lämnas till dem.⁵

Vid tentamensgenomgången har studenter möjlighet att ställa frågor kring examinationen. När den möjligheten uteblivit har vissa studenter kontaktat studentkåren. Studentombudet har i dessa fall kontaktat den ansvarige läraren för att studenterna skulle få sin motivering av betyget. I dessa fall har studenterna oftast fått en skriftlig motivering. I vissa enstaka fall har det även skett att studentombudet ordnat ett möte mellan studenten och läraren, med studentombudets närvaro, där studenten fått en muntlig motivering.

4. s. 8
5. s. 8

Regler för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Örebro universitet

5.4 Komplettering

Komplettering kan bli aktuell i de fall en student inte får godkänt på en kurs eller delmoment. Det är examinator som beslutar om studenten får utföra kompletterande uppgifter. För att en komplettering på ett visst moment ska vara möjlig måste det framgå av kursplanen.⁶ Det finns skäl där studenter inte tillåts utföra kompletterandeuppgifter även om det fanns stöd för det i kursplanen. Ett exempel är att de obligatoriska momenten endast kunde utföras i grupp. Man kan då inte begära av kurskamraterna att göra om uppgifterna för att en student uteblivit vid ett obligatoriskt gruppmoment. I de fallen måste studenten avvakta till nästkommande termin.

De studenter som vänt sig till studentkåren har fått information om möjlighet att komplettera. Studentombudet har i dessa fall utgått från kursplanens föreskrifter. I de fall där det har funnits utrymme för komplettering har studentombudet fört dialog med examinator. Det har lett till att de flesta studenter fått utföra kompletterande uppgifter.

5.5 Omprov

Omprov innebär att en student ges tillfälle att skriva omtentamen om den ordinarie tentamen inte avklaras. Oftast ges det tillfälle för studenten att skriva omprov tidigast två veckor och senast fem veckor efter ordinarie tentamen.⁷

Ett tiotal studenter vände sig under verksamhetsåret 2011/2012 till studentkåren angående problem med omprov, av dessa finns endast två med i statistiken. Studenter hade frågor gällande kursplanens tolkning gällande rättigheter att utföra kompletterande uppgifter för att godkännas på en examination eller skriva omprov. I dessa fall har studentombudet utgått från kursplanens föreskrifter om bestämmelserna kring omprov alternativt komplettering. Därefter har studenterna i fråga meddelats om detta. Även frågor kring antalet examinationstillfällen har förekommit.

Vid enstaka tillfällen har det även skett att studenternas tentamen har tappats bort. Detta är självklart beklagligt och därför har studentombudet jobbat för att de drabbade studenterna fått skriva omprov.

5.6 Rättningstid

Rättningstid är den tid som det tar för examinationsuppgift att bli färdigriktad. Tiden får inte överskrida 15 arbetsdagar efter tentamenstillfället och detta gäller även omtentamen. Om det finns giltiga skäl kan rättningstiden förlängas med stöd av ett prefektbeslut.⁸

Försenade resultat var de mest förekommande ärenden som inkom till studentkåren. Under verksamhetsåret 2011/2012 kom ett trettiotal studenter in med klagomål på rättningstid, av dessa blev endast två stycken dokumenterade fall som

6. s. 7   *Regler för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Örebro universitet*
7. s. 9
8. s. 7

finns inkluderade i statistiken. I de fall där studenterna inte informerats om det fanns beslut från prefekten angående förlängd rättningstid har studentkåren framfört vikten av att 15 arbetsdagars rättningstid för examinationerna upprätthålls till berörd part på universitetet. Arbetet har lett till att studenterna fått ut sitt resultat snarast möjligt.

5.7 Anonyma prov

Genom studentkårens påtryckningar har sedan år 2004 samtliga tentamen på Örebro universitet varit anonyma. Detta innebär att tentamenssvaren är kodade under rättningsprocessen.

Under verksamhetsåret 2011/2012 har det däremot förekommit misstankar om att studenternas anonymitet har avslöjats eller att läraren gett antydningar om att ha vetskap om studentens identitet vid rättningen av tentamen. Studentkåren har i vissa fall försökt få universitetet att utreda om en avanonymisering skett. Universitetet har i dagsläget endast konstaterat att studenterna varit anonyma under rättningen, men ingen större utredning har utförts. Däremot har frågan varit uppe i en fakultetsnämnd under juni 2011 och frågan kommer förhoppningsvis att undersökas närmare till hösten 2012.

Det är svårt för studentkåren att utreda frågan, då det är svårt att från extern part bevisa att en avanonymisering skett. Däremot har det under verksamhetsåret 2011/2012 funnits misstankar om att studenternas identitet avslöjats under rättningen.

5.8 Byte av examinerator

Efter två underkända tillfällen har studenter rätt att byta examinerator om inte särskilda skäl talar emot det. Dessa skäl kan vara att det inte finns tillgängliga lärare inom ämnesområdet.⁹

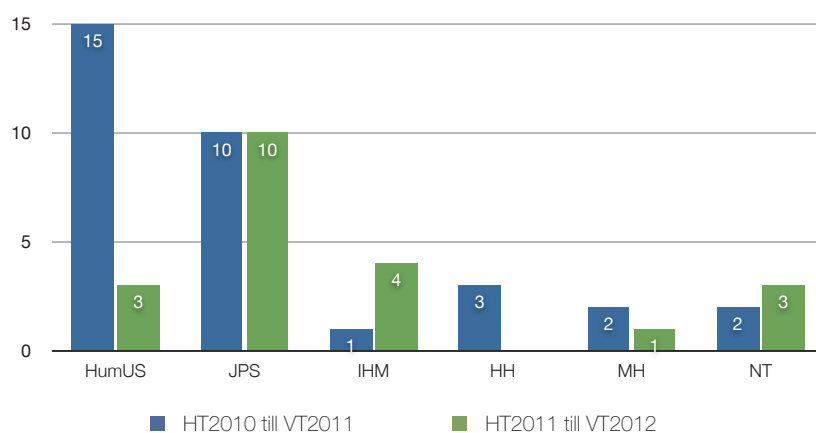
De studenter som vänt sig till studentkåren informerades om möjligheten att byta examinerator. I dessa fall kan skriftliga eller muntliga ansökningar skickas till prefekten.

9. s. 10   *Regler för examination för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Örebro universitet*

6. Kvalitetsbrister

Kvalitetsbrister är de ärenden som berör brister i utbildningskvalitén som till exempel brist i lärarens kompetens. Studenter som under 2011/2012 vände sig till studentkåren angående brist i kvalitet tyckte oftast att lärare inte gett tillräcklig information om ett visst ämne/område eller att läraren inte uppfyllt de förväntningar som studenterna hade på kursen. Det har även förekommit fallärenden där lärarna inte följt kursplanen gällande examinationsformerna.

Studenter har kommit till studentkåren då det har förekommit att obligatorisk litteratur fallit bort och att kurs- och/eller utbildningsplanen varit otydlig vilket skapat förvirring.

Andra brister som påtalats var att kommunikationen brustit mellan studenter, lärare och administration. Information angående kursmaterial, studiehandledning, tentamenanvisningar och PM har inte tilldelats studenterna. Flertal studenter ansåg även att de haft orimlig arbetsbelastning på grund av att föreläsningarna och andra obligatoriska moment hade strukturerats på ett sådant sätt att studenterna fått svårigheter att planera sin utbildning.

I de ärenden 2011/2012 där klagomål på undervisningen påtalades av studenter till studentkåren delgavs berörd lärare eller institutionsledningen. Oftast fanns det förslag på åtgärder från studenterna som framfördes till den berörda läraren och institutionen. Ett flertal lärare godtog dessa förslag och vidtog åtgärder. Ett exempel är att det fanns brister eller otydligheter i de instruktioner som gavs inför examinationer. I detta fall informerade studentombudet berörd lärare om bristerna och tydligare information delgavs till studenterna. Beroende på problemets omfattning har även institutionsledningen informeras.

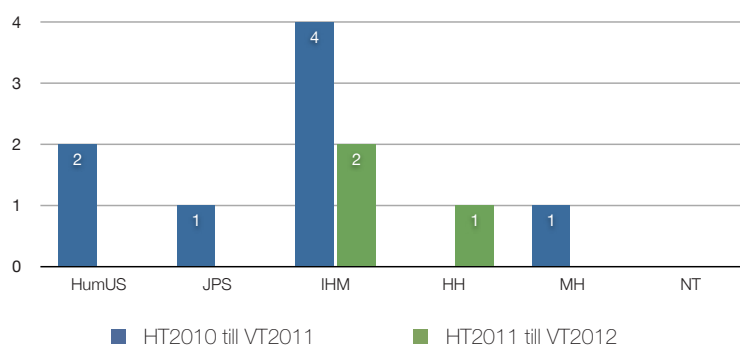
Studenterna uppmuntrades även att fylla i kursutvärderingar för att på det sättet påvisa de brister som uppkommit under utbildningen. I de ärenden som berörde att kursplanerna inte följts informerades oftast de kursansvariga eller studierektorer som i sin tur diskuterade detta med den berörda läraren. Eftersom kursplanen är föreskrifter som måste följas av universitets personal och studenter, krävdes det att åtgärder vidtogs omgående.

I de fall där det rådde brist på kommunikation och information mellan studenterna och universitetet, har studentombudet påtalat detta till berörd person. Åtgärder har vidtagits för att förbättra kommunikationen mellan universitetspersonal och studenter.

7. VFU

Dessa ärenden berörde de brister inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). En viktig grund för VFU är det så kallade avtalsområdet, det vill säga det avtal som Örebro universitet upprättar med kommunerna och som reglerar kommunernas, landstingens, skolornas och universitetets ansvar gentemot varandra och studenterna.

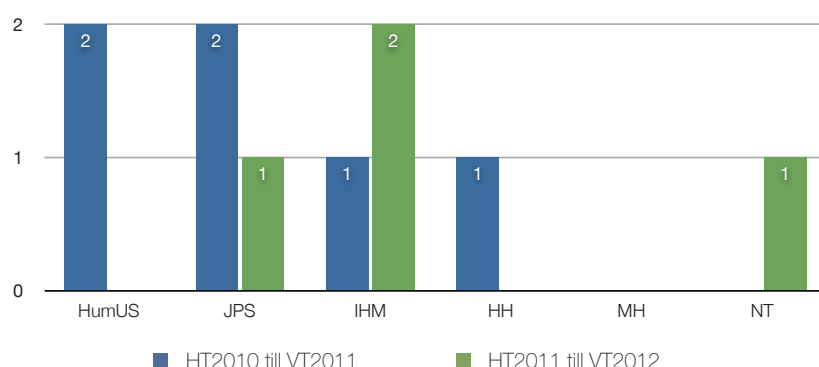
Av olika skäl, som fackliga konflikter eller perioder då många ska göra VFU samtidigt, har under verksamhetsåret 2011/2012 inte platserna inom avtalsområdet räckt till. Studenter har då av universitetet uppmanats till så kallad hemortsplacering, alltså att själva ta kontakt med skolor och ordna en plats. Klagomål har inkommit till studentkåren från studenter som då tvingats ta VFU-platser som befinner sig långt från studie- och/eller hemorten. Många studenter har upplevt detta och känt sig rättslösa.

Då universitetet har ansvar för hela utbildningen, inklusive den verksamhetsförlagda utbildningen, borde inte ansvar skjutas över till studenterna, något som flera studenter har upplevt. Flera studenter fick ekonomiska svårigheter på grund av resekostnader och eventuellt dubbla boendekostnader. Den ersättning studenterna erhållit från lärosätet är 30 procent av resekostnaderna, som utbetalas i efterhand. Avståndet och de ekonomiska svårigheterna har lett till att vissa studenter under verksamhetsåret 2011/2012 ansökt om särskild placering. Särskild placering är avsett för studenter som av främst medicinska eller vissa sociala skäl vill ha en särskild VFU-plats.

8. Behörighetskrav

Behörighetskrav är de krav som studenten måste uppfylla för att anses behörig att antas på ett program eller kurs. Ärenden som kom in till studentkåren handlade om studenter som inte uppfyllt de behörighetskrav som regleras i kursplanerna, för att bli antagen till en kurs. Orsaken var oftast att studenterna inte hade tillräckligt med avklarade poäng för att kunna fortsätta studierna.

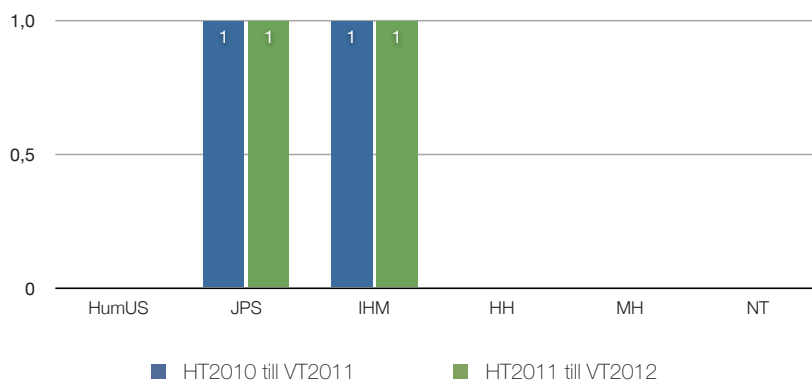
Under året 2011/2012 ansökte ett antal studenter om dispens och bad studentkåren om hjälp med detta. De flesta institutionerna har inte tillåtit studenten dispens att fortsätta utbildningen.

Eftersom behörighetskraven finns angivna i kursplanen upplyste studentombudet de berörda studenterna om detta. Om det enligt kursplanen fanns utrymme för komplettering, fördes en dialog mellan studentombudet på studentkåren och berörd lärare om att ge studenterna möjlighet att komplettera de moment som saknades i syfte att studenterna ska uppnå behörighetskraven. I de flesta fall har studenterna fått kompletterande uppgifter och avklarat de moment som saknades. I enstaka fall har studenterna inte klarat att komplettera momenten och därmed inte kunnat fortsätta studierna.

Tidigare år har riktlinjerna för dispensansökningar varit otydliga och det kunde skilja sig åt beroende på vilken institution som kurserna tillhörde. Det har lett till att vissa studenter under verksamhetsåret 2011/2012 varit i kontakt med studentkåren med förhoppningen att kunna få dispens. Universitetet har dock inte tillåtit dispens i de inkomna ärendena.

9. Studieuppehåll/platsgaranti

Med studieuppehåll avses ett uppehåll i studierna som anmäls till berörd institution. För att behålla sin platsgaranti inom program krävs att studenten har giltiga skäl. Dessa är sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter, som till exempel studentfackliga uppdrag eller vård av barn. Det är en person som fått delegation från rektor som beslutar om student får fortsätta sina studier med platsgaranti.

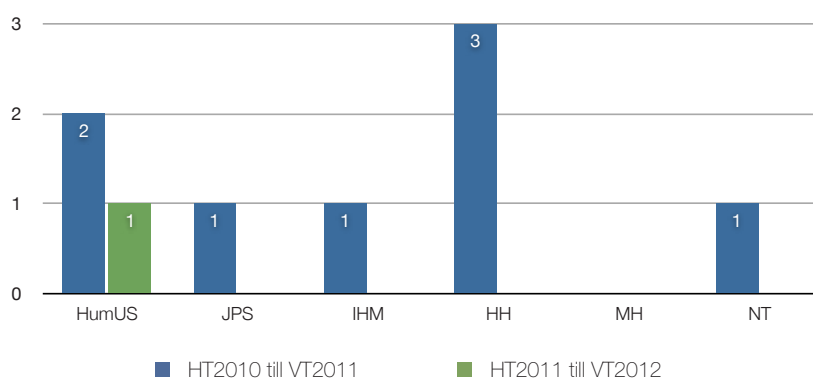
De studenter som kontaktat studentombudet angående platsgaranti under verksamhetsåret 2011/2012 har inte haft giltiga skäl till detta. Dessa studenter har inte fått fortsätta sin utbildning. Som student är det viktigt att kontrollera ifall man erhåller platsgaranti inom programmet innan studieuppehållet tas.

10. CSN-ärenden

Ärenden kopplade till CSN handlade under verksamhetsåret 2011/2012 vanligtvis om att studenterna inte beviljades studiemedel. Orsaken var att studenterna inte hade tillräckligt med poäng för att uppnå de resultatkrav som fastställts. I de flesta fall saknade studenterna enstaka högskolepoäng.

En annan orsak var att vissa studenter inte uppfyllde de gällande behörighetskraven och därmed inte kunde fortsätta utbildningen vilket också ledde till att de nekades studiemedel. Ytterligare exempel på CSN-ärenden var försenade resultat på examinationer som påverkade utbetalningen av studiemedel.

I de fall där kompletteringar tillåts med stöd av kursplanen har dialoger hållits mellan studentombudet och de berörda lärarna. I andra fall har studenterna informerats om möjligheten att överklaga CSN:s beslut. Vissa studenter har även fått vägledning och stöd av studentombudet för att skriva personliga brev om det förelåg särskilda skäl till att de inte uppnått kraven för att beviljas studiemedel. Det har även varit viktigt att informera studenterna om sambandet mellan de särskilda skälen och de uteblivna poängen, samt hur dessa skäl har försämrat studieprestationen för studenterna.

I de fall resultaten försenats har studentkåren informerat universitetet om detta, med anledning att det ska finnas riktlinjer kring hur sådana problem ska hanteras. Det är universitetet och lärarna som är ansvariga att se till att betygsrapporteringen sker i tid. Det finns inga konsekvenser för läraren ifall 15 dagars rättningstider överskrids. Det enda som har gjorts har varit att studentkåren har påpekat dessa brister i aktuella fall.

11. Doktorandärenden

Doktorander är forskarstuderande som representeras av studentkåren då de enligt högskoleförordningen klassas som studenter. Detta medför att även de har rätt till samma representation och rättigheter som andra studenter har vid universitetet. Eftersom de doktorandärenden som inkom till studentkårens kännedom under verksamhetsåret 2011/2012 var både komplexa och unika väljer vi att inte diskutera dem närmare för att värna om individernas anonymitet.

När ett ärende angående doktorander kommer till studentkåren utreds detta av doktorandombudet, som även har haft en medlande roll vid eventuella konflikter. Konflikterna har under verksamhetsåret 2011/2012 främst varit med universitetet men har även i vissa fall varit migrationsverket med flera.

I många fall har doktorander vänt sig till studentkåren och doktorandombudet i frågor angående regler gällande utbildningen eller om de ansett sig felaktigt behandlade av personal på universitetet. Många av dessa fall brukade sällan gå vidare till att bli fallärenden då de snabbt, med doktorandombudets hjälp, kunde redas utan vidare åtgärder.

De övergripande doktorandärendena har under verksamhetsåret 2011/2012 varit problem relaterade till handledarfrågor, finansiering, förlängning av uppehållstillstånd för gäststudier och anställningsformer.

12. Övriga ärenden

Övriga ärenden är sådana ärenden som inte kan placeras under någon av de föregående kategorierna.

Likväl som doktorandärenden är dessa fall unika. Exempelvis gäller dessa ärenden när samarbetet mellan studenter inte varit god som har påverkat deras utbildning. Här har studentåren haft en medlande roll och studenterna har i samråd med studentkåren kommit överens om en lösning.

Vidare har det förekommit att studenter önskat stöd från studentombudet gällande tillgodoräkning av kurser och delkurser. I de fallen har studentombudet kontaktat studievägledarna för vidare vägledning.

Det fanns även studenter som kontaktat studentkåren på grund av att de önskat skriva anpassade tentamen av olika skäl. En anpassad tentamen innebär exempelvis att studenten får utökad skrivtid på examinationen eller att de skriver i enskilda rum. I dessa ärenden har studentombudet hänvisat studenten till Funka som arbetar med dessa typer av ärenden. Studentombudet har erbjudit sig att vara ett stöd i kontakten med Funka, men många studenter har varit nöjda med att själva kontakta dem. Vidare har vissa studenter kontaktat studentkåren då de inte blivit erbjudna att skriva anpassad tentamen, trots att de ansåg sig vara i behov av detta. Här har studentkåren haft kontakt med studentavdelningen och Funka. På grund av problemen som funnits kring tentamen har ett tak satts på antalet studenter som får skriva salstentamen per dag.

Inom kategorin övriga ärenden ryms även disciplinärenden. I dessa fall har studentombudet haft en stödfunktion för studenten.

13. Diskussion

Under 2011/2012 har totalt 62 fallärenden behandlats av studentkårens studentombud. Förutom dessa har många studenter vänt sig till studentombudet för allmän vägledning. Dessa har dock inte berörts i statistiken. Jämfört med året innan (2010/2011) är det något mindre fallärenden i antal. Att dra långtgående analyser om detta är svårt, särskilt då minskningen inte är alltför omfattande. En teori skulle kunna vara att universitetet blivit bättre på att hantera problem och att tillgängligheten har ökat, detta vore självklart positivt. Det finns dock andra teorier till att antalet fallärenden minskat. Dessa är att student/doktorandombudet inte marknadsförts tillräckligt vilket lett till att studenter inte har vetskap om den hjälp de kan få. Ett annat alternativ är att studenter inte har engagemanget att rapportera in brister på utbildningen till studentkåren. Om detta stämmer är det självklart beklagligt och studentkåren måste arbeta för att öka engagemanget hos studenterna. Varav denna rapport är en av metoderna.

Överlag kan nämnas att problemen under verksamhetsåret till stor del handlar om misskommunikation.

Det vanligaste fallärendet är återigen rättningstiderna. 15 arbetsdagar är en klart rimlig gräns, som även går att få uppskov på ifall speciella omständigheter råder. Att universitetets personal fortsätter att ha svårt med att hålla denna gräns är något förundransvärt. I flera fall drabbas studenter svårt, då försenade högskolepoäng påverkar studiemedlet. Detta problem återkommer allt för ofta på universitetet.

Att betygsriterier är oklara eller ospecificerade är ett stort problem då studenter inte vet vad som förväntas av dem. Detta bidrar till en orättssäker examinering. I linje med orättssäker tentamen finns starka misstankar om att lärare anonymiserat tentor under verksamhetsåret 2011/2012. Att kunna skriva tentamen anonymt är oerhört viktigt i processen att bedömas rättvist.

Under det tidigare året har brist på pedagogisk kompetens hos lärare varit ett återkommande problem. Universitetet bör kunna ge mer stöd åt lärares pedagogiska kompetens och även doktorander som undervisar. Studentkåren ser detta som en viktig fråga när det gäller att både öka genomströmningen och garantera en god utbildning.

Bristen på VFU-platser har länge varit ett problem för universitetet. Även verksamhetsåret 2011/2012 uppmärksammades detta. Örebro universitet bör acceptera att om inte VFU-platserna räcker till för att garantera god utbildningskvalitet och rättsäkerhet bör man minska antalet studenter till en nivå som lärosätet och kommunerna kan hantera. Samtliga som antas en utbildning med VFU måste även garanteras en VFU-plats. Om detta inte är fallet ska universitetet anta färre studenter.

Överlag har de fallärenden som inkommit under verksamhetsåret 2011/2012 motsvarat det som kan förväntas. Många typer av ärenden är återkommande. Detta antyder att universitetet i vissa fall inte tar problemen på tillräckligt stort allvar. Det finns både ris och ros att ge till universitetet när det kommer till deras hantering av fallärenden och problem, samt uppföljningen av dessa.

Det finns i många fall ett bra samarbete mellan universitet och studentkår, där universitetet och dess personal har tillmötesgått studenterna och vidtagit åtgärder. Men det finns även en svårighet att uppnå större förändringar inom vissa områden. Regelverket räcker inte för alla problem som uppkommer och det finns många konkreta exempel på att påföljderna är för få. Detta i sin tur leder till att många problem återkommer inom samtliga kategorier. Uppföljningen och agerandet av universitetet måste i dessa fall bli bättre. Om inte kommer mängder av dessa fall tyvärr fortsätta.